

بسمه تعالی

هر کس نفسی را نجات بخشد همچون کسی است که همه مردم را نجات داده

آیه ۳۲، سوره مبارکه مائده

طرح جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

پیشنهاد کننده:

معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور

با مشارکت:

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سازمان بهزیستی کشور

کمیته امداد حضرت امام (ره)

جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

و سایر سازمان های مرتبط

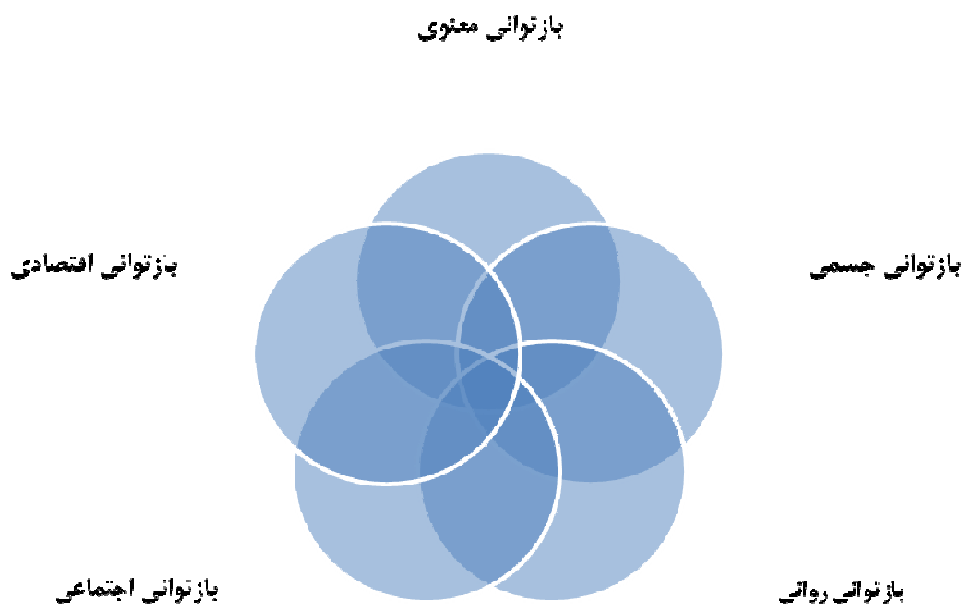
تیر ۱۳۹۱

تعاریف و برنامه های بازتوانی در حوادث طبیعی

تعاریف باز توانی در حوادث طبیعی و حیطه های آن

باز توانی (Rehabilitation) در حوادث طبیعی: باز توانی در حوادث طبیعی عبارت است از فرآیندها و اقداماتی که پس از یک حادثه، با هدف توانمند نمودن جمعیت آسیب دیده، از سرگیری فعالیت های رایج و بازگرداندن الگوهای زندگی آنان به شرایط پیش از حادثه، انجام گرفته و همزمان، فرصت توسعه پایدار را برای جامعه فراهم می نماید. باز توانی، دربرگیرنده ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، اقتصادی و معنوی زندگی افراد در دوره های کوتاه مدت و بلند مدت است. باز توانی در کنار بازسازی (Reconstruction)، دو جزء مهم فاز بازیابی (Recovery) را تشکیل داده و بازیابی نیز به نوبه خود یکی از چهار جزء مهم چرخه مدیریت حوادث (کاهش آسیب، آمادگی، پاسخ و بازیابی) می باشد. باز توانی در حوادث طبیعی دارای ابعاد جسمی، روحی-روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی است که در ارتباط تناتنگ با یکدیگر باز توانی جامع را رقم می زنند (شکل زیر).

ارتباط ابعاد مختلف باز توانی در حوادث طبیعی

بازتوانی جسمی (Physical Rehabilitation) : عبارت است از اقدامات حمایتی که پس از حوادث به افراد ناتوان دارای ضایعات جسمی ارائه می گردد تا علاوه بر پشت سر گذاشتن شرایط بحرانی، به عنوان فردی مولد در جامعه خود به فعالیت پردازند. هدف از بازتوانی جسمی، به حداکثر رساندن عملکرد فردی و مشارکت های اجتماعی و نیز کاهش محدودیت های افراد ناتوان به دنبال یک حادثه یا بیماری زمینه ای است. حصول این اهداف در قالب کار تیمی و با مشارکت فرد معلول یا ناتوان و با تامین تسهیلات فیزیوتراپی، کاردرمانی، اعضای مصنوعی و سایر خدمات بازتوانی میسر خواهد شد. اقدامات مهمی که در راستای بازتوانی مصدومین حوادث طبیعی می بایست انجام گیرد عبارتند از سطح بندی خدمات بازتوانی همراه با برقراری نظام ارجاع، استمرار مراقبت های بازتوانی جسمی پس از درمان و ترخیص آنها از مراکز درمانی و تبیین دستورالعمل های مناسب جهت مدیریت بازتوانی. علاوه بر این، فراهم آوردن حمایت های مداوم و بلند مدت از آسیب دیدگان و ارتقای کیفیت زندگی آنها، با افزایش آگاهی جامعه در مورد معلولیت، اطلاع رسانی همگانی و وارد نمودن این ملاحظات در برنامه های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه، حاصل می گردد.

برنامه های باز توانی جسمی (Physical Rehabilitation)

قبل از حادثه		B
توضیحات	برنامه	کد
برنامه های آمادگی برای باز توانی جسمی	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی قبل از حادثه	F1
شامل دستورالعمل ها و استانداردهای ارزیابی نیاز، ارایه خدمات و ارزشیابی باز توانی جسمی	تدوین دستورالعمل ها و استانداردها	F2
در قالب بانک های اطلاعاتی ارائه دهندگان خدمات شامل مراکز دولتی، خصوصی و خیریه	ارزیابی نیازها و ظرفیت ارایه دهندگان خدمات	F3
مبتنی بر سناریوهای وقوع حوادث طبیعی	برآورد نیازهای عملیاتی ارایه خدمات و توسعه زیرساختی منابع	F4
شامل خرید، ذخیره سازی، عقد تفاهم نامه ها	تامین لوازم و ملزومات ارایه خدمات	F5
شامل برنامه های آموزشی	ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص	F6
	تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده	F7
	توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی	F8
درباره پیشگیری و مدیریت مصدومین ناشی از حوادث طبیعی	آگاه سازی عمومی	F9
	حمایت از تحقیقات	F10
حین و بعد از حادثه		A
توضیحات	برنامه	کد
بر اساس نتایج ارزیابی خسارات و نیازها	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی بعد از حادثه	F1
بر حسب نوع مصدومیت، خصوصیات دموگرافیک، نوع خدمت، موقعیت جغرافیایی	ایجاد بانک اطلاعاتی افراد نیازمند و ارایه دهندگان خدمات	F2
شامل مراکز ثابت و سیار و برنامه های پیگیری بلند مدت	ارایه خدمات باز توانی جسمی مبتنی بر مراکز	F3
شامل برنامه های مردم محور	ارایه خدمات باز توانی جسمی مبتنی بر جامعه	F4
شامل ابعاد روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی	ارایه همزمان خدمات سایر ابعاد باز توانی	F5
از سطح عرصه تا مراکز سطح ۳	برقراری نظام ارجاع ارایه خدمات	F6
به منظور تداوم خدمات باز توانی جسمی در منزل	آموزش بیمار و خانواده وی	F7
شامل حمایت اقتصادی و روانی	حمایت از خانواده های مصدمین	F8
	ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار مصدومین	F9
مبتلایان قبل از حادثه	تداوم ارایه خدمات به کم توانان و معلولین قبل از حادثه	F10
ارایه خدمات فاز حاد حوادث و بلند مدت / بیمه ها	تامین و جبران هزینه ارایه خدمات	F11
کمک های انسان دوستانه داخلی و خارجی	مدیریت کمک های انسان دوستانه	F12
در مورد ساز و کار دریافت مشاوره ها و خدمات باز توانی جسمی	اطلاع رسانی همگانی	F13
به منظور اصلاح برنامه عملیاتی منطقه آسیب دیده و کسب درس آموخته برای حوادث بعدی	پایش و ارزشیابی ارایه خدمات	F14

بازتوانی روانی (Psychological Rehabilitation): حمایت های روانشناختی که پس از ضربه های روانی ناشی

از مرگ نزدیکان و شوک حادثه، در مورد قربانیان و نیز امدادگران و مسئولان، اعمال می گردد. به منظور دستیابی به اهداف

فوق، بازتوانی روانشناختی در سه دوره کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت و طی سه مرحله انجام می گردد که عبارتند از:

احساس امنیت، یادبود و سوگواری و اتصال مجدد. این حمایت ها، در راستای دستیابی به اهداف زیر اعمال می گردد:

- تشویق فرایند های حل و فصل روانشناختی با توجه به ساز و کارهای مقابله سازگار و در صورت امکان عدم تشویق

فرایند های ناسازگار

- کمک به آسیب دیدگان، در راستای کسب مجدد احساس مهارت، تسلط و کنترل خویش، کاهش احساس درماندگی

و درک اینکه قادر به رویارویی با جهان پیرامون، حتی جهان درهم شکسته پس از حادثه هستند

- ارزیابی و تشخیص افراد در معرض خطر ابتلا به اختلالات و یا مشکلات روانشناختی

- تسهیل مشارکت و اتحاد آسیب دیدگان دیدگان در چارچوب ها و بافت های اجتماعی خویش

برنامه های بازتوانی روانی (Psychological Rehabilitation)

قبل از حادثه		B
توضیحات	برنامه	کد
شامل برنامه های آمادگی بازتوانی روانی قبل از حادثه	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی قبل از حادثه	F1
شامل دستورالعمل های ارزیابی نیاز، ارایه خدمات، پایش و ارزشیابی	تدوین دستورالعمل ها و استانداردها	F2
ایجاد بانک های اطلاعاتی شامل مراکز و سازمان های دولتی، خصوصی، خیریه و مردم نهاد	ارزیابی نیازها و ظرفیت ارایه دهندگان خدمات	F3
مبتنی بر سناریوهای وقوع حوادث طبیعی	برآورد نیازهای عملیاتی ارایه خدمات	F4
شامل خرید، ذخیره سازی، عقد تفاهم نامه ها	تامین لوازم و ملزومات ارایه خدمات	F5
شامل برنامه های آموزشی	ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص	F6
	تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده	F7
	توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی	F8
در مورد پیامدهای روانی بعد از حوادث طبیعی و راهکارهای مقابله با آنها	آگاه سازی عمومی	F9
شامل ارایه دهندگان خدمات جستجو و نجات، عملیات امدادی، پزشکی و بهداشتی در خصوص حفظ سلامت روانی خود و بازتوانی روانی بازماندگان در زمان ارایه خدمت	آموزش ارایه دهندگان خدمات	F10
	حمایت از تحقیقات	F11
حین و بعد از حادثه		A
توضیحات	برنامه	کد
بر اساس نتایج ارزیابی خسارات و نیازها	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی بعد از حادثه	F1
بر حسب نوع مصدومیت، خصوصیات دموگرافیک، نوع خدمت، موقعیت جغرافیایی	ایجاد بانک اطلاعاتی افراد نیازمند و ارایه دهندگان خدمات	F2
در قالب تیم های سیار یا مراکز ثابت/ بصورت فردی و گروهی / در محل های سکونت، کار و تحصیل / بازسازی ساختار خانواده / با تاکید بر گرو ههای آسیب پذیر و مشکلات خاص مانند قربانی خشونت، مبتلا به ایدز و غیره / با تاکید بر برنامه های پیگیری بلند مدت	ارایه خدمات بازتوانی روانی به جامعه آسیب دیده	F3
	شناسایی افراد مبتلا به سوء مصرف مواد و ارایه خدمات به آنان	F4
به منظور مشارکت در بازتوانی روانی شامل اقدامات مردم محور	بسیج منابع جامعه آسیب دیده	F5
شامل جسمی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی به منظور حداکثر اثربخشی برنامه های بازتوانی روانی	ارایه خدمات همزمان سایر ابعاد بازتوانی	F6
در خصوص وضعیت وابستگان	اطلاع رسانی به بازماندگان	F7

F8	ارایه مشاوره سلامت روان غیر حضوری	شامل خطوط تلفن ثابت شبانه روزی و پایگاه اینترنتی به روز
F9	مشارکت دادن بازماندگان در فرآیندهای تشخیص هویت، تدفین و برگزاری مراسم سوگواری	
F10	برقراری نظام ارجاع	از سطح عرصه تا مراکز درمانی سطح ۳
F11	تداوم ارایه خدمات به بیماران مبتلا به اختلالات روانی قبل از حادثه	مبتلایان قبل از حادثه
F12	تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده	
F13	اطلاع رسانی همگانی	در مورد ساز و کار دریافت مشاوره های سلامت روان
F14	حمایت و ارائه مراقبت های سلامت روان به ارائه دهندگان خدمات	شامل ارایه دهندگان خدمات ابعاد مختلف بازتوانی و همچنین تیم های جستجو و نجات، عملیات امدادی، پزشکی و بهداشتی
F15	تامین و جبران هزینه ارایه خدمات	ارایه خدمات فاز حاد حوادث و بلند مدت / بیمه ها
F16	مدیریت کمک های انسان دوستانه	کمک های انسان دوستانه داخلی و خارجی
F17	پایش و ارزشیابی ارایه خدمات	به منظور اصلاح برنامه عملیاتی منطقه آسیب دیده و کسب درس آموخته برای حوادث بعدی

بازتوانی اجتماعی (Social Rehabilitation): عبارت است از حمایت های اجتماعی خاص که به بازماندگان و افراد آسیب پذیر و خانواده های بی سرپرست یا آواره، با هدف سازگاری با تاثیرات سوء حادثه ارائه می گردد و بازسازی و تقویت سرمایه اجتماعی شامل انسجام اجتماعی، ارتباطات اجتماعی و پیوستگی اجتماعی را بدنبال دارد. در این راستا فعالیت های زیر را در جامعه متاثر از حادثه انجام می گیرند:

- پیشگیری از فروپاشی خانواده ها، سازمان ها و اجتماعات
  - مداخله در راستای تغییر سیستم های خرد و کلان و در جهت رفاه مددجویان
  - ایجاد تناسب بین منابع و نیازهای افراد و کمک به مددجویان با هدف دسترسی آنها به منابع
  - حمایت های فردی و خانوادگی
  - پیشگیری از ایجاد مشکلات جسمی و روانشناختی
- تمامی موارد فوق، همراه با اقدامات اجتماع محور و نیز برنامه ریزی های اجتماعی، نقشی تعیین کننده در توانمند نمودن جامعه متاثر از حادثه خواهند داشت.

برنامه های باز توانی اجتماعی (Social Rehabilitation)

قبل از حادثه		B
توضیحات	برنامه	کد
برنامه های آمادگی باز توانی اجتماعی قبل از حادثه	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی قبل از حادثه	F1
شامل دستورالعمل های ارزیابی نیاز، ارائه خدمات، تقویت سرمایه های اجتماعی، پایش و ارزشیابی	تدوین دستورالعمل ها و استانداردها	F2
بانک های اطلاعاتی شامل مراکز و سازمان های دولتی، خصوصی، خیریه و مردم نهاد	ارزیابی نیازها و ظرفیت ارائه دهندگان خدمات	F3
مبتنی بر سناریوهای وقوع حوادث طبیعی	برآورد نیازهای عملیاتی ارائه خدمات	F4
	ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص	F6
	تدوین برنامه تداوم ارائه خدمات مراکز آسیب دیده	F7
	توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی	F8
در مورد پیامدهای اجتماعی بعد از حوادث طبیعی و راهکارهای مقابله با آنها	آگاه سازی عمومی	F9
	حمایت از تحقیقات	F10
حین و بعد از حادثه		A
توضیحات	برنامه	کد
بر اساس نتایج ارزیابی خسارات و نیازها	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی بعد از حادثه	F1
بر حسب انواع گروه های اجتماعی، موقعیت جغرافیایی و نوع خدمت	ایجاد بانک اطلاعاتی گروه های هدف و ارائه دهندگان خدمات	F2
به منظور مشارکت در باز توانی اجتماعی شامل اقدامات مردم محور و تشکیل گروه های داوطلب اجتماعی با تاکید بر فعالیت های گروهی	بسیج منابع جامعه آسیب دیده	F3
شامل ابعاد جسمی، روانی، معنوی و اقتصادی به منظور حداکثر اثربخشی باز توانی اجتماعی	ارائه خدمات همزمان سایر ابعاد باز توانی	F4
	آموزش و تقویت مکانیزم های انطباق و مهارت های اجتماعی به بازماندگان	F6
	تامین امنیت، ثبات و اعتماد سازی در جامعه	F7
	ایجاد رسانه های محلی	F8
	اجرای برنامه های فرهنگی و مذهبی	F9
	اجرای برنامه های ورزشی	F10
	توسعه مراکز تفریحی و تجمع مردم	F11
	مداخلات افزایش مشارکت اجتماعی گروه های آسیب پذیر	F12
در مورد ساز و کار دریافت مشاوره و خدمات باز توانی اجتماعی	اطلاع رسانی همگانی	F13
کمک های بشر دوستانه داخلی و خارجی	مدیریت کمک های بشر دوستانه	F14
به منظور اصلاح برنامه عملیاتی منطقه آسیب دیده و کسب درس آموخته برای حوادث بعدی	پایش و ارزشیابی ارائه خدمات	F15

بازتوانی معنوی (Spiritual Rehabilitation): هر اقدامی که به افراد، خانواده ها یا جوامع کمک می کند تا از اعتقادات معنوی خود، به عنوان منبع قدرت، امید و درمان استفاده نمایند، بازتوانی معنوی نام دارد که همراه با فراهم نمودن مشاوره برای افراد با مشکلات جدی همانند بی ایمانی، عدم انگیزه و نیز ارائه حمایت با برقراری ارتباط، مراقبت و درک می باشد. در این راستا، ارزیابی و فراهم نمودن نیازهای معنوی افراد، خانواده ها و جوامع، در دو دوره کوتاه و بلند مدت، امیدواری و تاب آوری آنها را افزایش می دهد. سازمان ها و افراد ارائه دهنده خدمات بازتوانی معنوی می بایست استاندارد های رفتاری مشخصی را آموزش دیده و رعایت نمایند، این اصول استاندارد، موارد زیر را دربرمی گیرد :

- مهمان نوازی و حضور در کنار فرد
- ملاقات، پذیرش و احترام به افراد، همانگونه که هستند
- احترام به سنت ها و آیین های متفاوت اعتقادی
- راز داری
- اجتناب از تبلیغ مذهبی به منظور وارد نمودن افراد به آیین جدید
- احترام به تنوع اجتماعی

برنامه های کارکردهای بازتوانی معنوی (Spiritual Rehabilitation)

قبل از حادثه		B
توضیحات	برنامه	کد
برنامه های بازتوانی معنوی قبل از حادثه	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی قبل از حادثه	F1
شامل دستورالعمل های ارزیابی نیاز، استاندارد ارایه خدمات، پایش و ارزشیابی	تدوین دستورالعمل ها و استانداردها	F2
شامل مساجد، تکایا و ..	ارزیابی نیازها و ظرفیت ارایه دهندگان خدمات	F3
مبتنی بر سناریوهای وقوع حوادث طبیعی	برآورد نیازهای عملیاتی ارایه خدمات	F4
با تاکید بر روحانیون و رهبران دینی	ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص	F6
	تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده	F7
	توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی	F8
در مورد پیامدهای معنوی بعد از حوادث طبیعی و راهکارهای مقابله با آنها	آگاه سازی عمومی	F9
	حمایت از تحقیقات	F10
حین و بعد از حادثه		A
توضیحات	برنامه	کد
بر اساس نتایج ارزیابی خسارات و نیازها	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی بعد از حادثه	F1
بر حسب انواع نیاز، خصوصیات دموگرافیک، گروه های اجتماعی، موقعیت جغرافیایی و نوع خدمت	ایجاد بانک اطلاعاتی افراد نیازمند و ارایه دهندگان خدمات	F2
	شناخت نیازهای معنوی افراد، خانواده ها و جامعه آسیب دیده	F3
روحانیون و مساجد، تکایا و ...	سازماندهی تشکل ها و تسهیلات معنوی	F4
با تاکید بر تقویت رفاه معنوی بازماندگان، روحیه امیدواری و عزت نفس آنها مبتنی بر آموزه های دینی / مراقبت معنوی و حمایت های خاص از گروههای آسیب پذیر و افراد دارای مشکلات جدی (افراد بی انگیزه دارای تمایلات خودکشی) / اجتناب از تبلیغ امور دینی و گرایشات مذهبی	ارایه مشاوره های معنوی	F6
	مشارکت روحانیون و رهبران دینی در برگزاری مراسم سوگ و یادبود، نشست های معنوی و...	F7
به منظور مشارکت در بازتوانی معنوی شامل اقدامات مردم محور	بسیج منابع جامعه آسیب دیده	F8
شامل ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی و اقتصادی به منظور حداکثر اثربخشی برنامه های بازتوانی معنوی	ارائه خدمات همزمان سایر ابعاد بازتوانی	F9
در مورد ساز و کار دریافت مشاوره و خدمات بازتوانی معنوی	اطلاع رسانی همگانی	F10
به منظور اصلاح برنامه عملیاتی منطقه آسیب دیده و کسب درس آموخته برای حوادث بعدی	پایش و ارزشیابی ارایه خدمات	F11

بازتوانی اقتصادی (Economical Rehabilitation): عبارت است از پشتیبانی از وضعیت اقتصادی منطقه و محیط آسیب دیده که همراه با تخصیص و بکارگیری منابع در سطح گسترده می باشد. بازتوانی اقتصادی در مراحل کوتاه و بلند مدت و در راستای کاهش تاثیرات اقتصادی حوادث شامل آثار ملموس و غیرملموس، اجرا می گردد. اصول بازتوانی اقتصادی عبارتند از :

- اقدامات کاهش اثرات حوادث و نیز فعالیت های بازتوانی به طور فعال از بهبود و استمرار کسب و کارها حمایت کند.
- نمایندگان مشاغل و صنایع در روند تصمیم گیری بازتوانی اقتصادی و بازگشت سریع به فعالیت های پیشین مشارکت نمایند.

- هماهنگی در تمامی برنامه های بازتوانی در راستای حمایت و ارتقای ساختار اقتصادی موجود باشد.

اصول فوق همراه با 3 گروه از راهبردهای حمایتی شامل راهبردهای ادراکی، مدیریتی و ارائه خدمات، چارچوب اقدامات بازتوانی اقتصادی موثر را فراهم می آورد. در این راستا، به طیفی از امکانات مالی نیاز است که منبع نقدینگی مورد نیاز برای کسب و کارها، دولت، خانوارها و جامعه به شمار می روند که عبارتند از بیمه حوادث، کمک های مالی بشردوستانه و بودجه عمومی بازتوانی پس از حوادث.

برنامه های بازتوانی اقتصادی (Economic Rehabilitation)

B		قبل از حادثه	
کد	برنامه	توضیحات	
F1	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی قبل از حادثه	برنامه های بازتوانی معیشتی قبل از حادثه	
F2	تدوین دستورالعمل ها و استانداردها	شامل دستورالعمل های ارزیابی نیاز، ارایه خدمات، حمایت از سرمایه گذاری، اعطای وام، پایش و ارزشیابی	
F3	ارزیابی نیازها و ظرفیت ارایه دهندگان خدمات	شامل مراکز و سازمان های دولتی، خصوصی، خیریه و مردم نهاد	
F4	برآورد نیازهای عملیاتی	مبتنی بر سناریوهای وقوع حوادث طبیعی	
F6	ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص	شامل برنامه های آموزشی	
F7	تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده		
F8	توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی		
F9	آگاه سازی عمومی	در مورد پیامدهای معیشتی بعد از حوادث طبیعی و بیمه حوادث مشاغل	
F10	توسعه بیمه مشاغل در برابر حوادث طبیعی		
F11	توسعه صندوق های قرض الحسنه ویژه حوادث طبیعی		
F12	حمایت از تحقیقات		
A		حین و بعد از حادثه	
کد	برنامه	توضیحات	
F1	هماهنگی و تدوین برنامه عملیاتی بعد از حادثه	برنامه های بازتوانی معیشتی بعد از حادثه	
F2	ایجاد بانک اطلاعاتی افراد نیازمند و ارایه دهندگان خدمات	شامل اطلاعات دموگرافیک، نوع شغل و نوع خدمت	
F3	ارایه کمک های مالی بلاعوض یا وام	جهت بازسازی معیشت آسیب دیده	
F4	آموزش و ارایه مشاوره به آسیب دیدگان	جهت بازسازی معیشت آسیب دیده	
F5	حمایت از سرمایه گذاری	از طریق اعطای وام، تسهیلات بانکی، معافیت مالیاتی و غیره جهت راه اندازی مشاغل آسیب دیده یا مشاغل جدید	
F6	بسیج منابع جامعه آسیب دیده	به منظور مشارکت در بازتوانی معیشتی شامل اقدامات مردم محور	
F7	ارائه خدمات همزمان سایر ابعاد بازتوانی	شامل ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی به منظور حداکثر اثربخشی برنامه های بازتوانی معیشتی	
F8	اطلاع رسانی همگانی	در مورد ساز و کار دریافت مشاوره و خدمات بازتوانی معیشتی	
F9	تامین هزینه های ضروری	شامل خاکسپاری، مراسم سوگواری و درمان	
F10	تداوم ارایه خدمات معیشتی	ارایه خدمات به گرو های آسیب پذیری که قبل از حادثه تحت پوشش بوده اند	
F11	مدیریت کمک های بشر دوستانه	کمک های بشر دوستانه داخلی و خارجی	
F12	پایش و ارزشیابی ارایه خدمات	به منظور اصلاح برنامه عملیاتی منطقه آسیب دیده و کسب درس آموخته برای حوادث بعدی	

تعاریف سایر واژه های مرتبط:

جامعه (community): شبکه ای از افراد و خانواده ها، سازمان های دولتی و غیر دولتی و سایر سازمان هایی که درون یک مرز جغرافیایی مشترک زندگی و فعالیت می نمایند.

حادثه (disaster): رویدادی است که منجر به از هم گسیختگی عملکرد یک جامعه یا اجتماع شده و پاسخ به آن به توانی فراتر از توان جامعه آسیب دیده نیاز دارد.

چرخه مدیریت حادثه (disaster management): این چرخه از 4 مرحله اصلی تشکیل گردیده است که عبارتند از: 1) کاهش آسیب 2) آمادگی 3) پاسخ 4) بازیابی

کاهش خسارت (mitigation): به کاهش و محدود ساختن اثرات سوء مخاطرات و حوادث وابسته به آنها اطلاق می شود.

آمادگی (preparedness): عبارت است از فعالیت ها و اقداماتی که پیشاپیش برای اطمینان از پاسخ موثر به آثار سوء مخاطرات انجام می گیرند. آموزش و تمرین اجزای اصلی برنامه های آمادگی می باشند.

پاسخ (response): عبارتست از کمک رسانی و تامین خدمات فوری، حین یا بلافاصله بعد از یک حادثه به منظور حفظ جان، اطمینان از ایمنی عمومی و رفع نیازهای حداقل و پایه مردم آسیب دیده.

آسیب پذیری (vulnerability): شرایطی که توسط عوامل فیزیکی، اقتصادی، اجتماعی و محیطی تعیین و باعث افزایش تاثیرپذیری یک جامعه در برابر اثرات مخاطرات می شوند.

ظرفیت سازی (capacity building): تلاش هایی که برای توسعه مهارت های انسانی یا زیرساختارهای اجتماعی، در یک جامعه یا سازمان، به منظور کاهش سطح خطر مورد نیاز می باشد.

تاب آوری (resilience): ظرفیت سازگاری یک سامانه یا اجتماع در معرض خطر، برای دستیابی به سطح قابل قبول عملکردی و ساختاری و حفظ آن از طریق مقاومت و تغییر است.

امداد رسانی (relief): دوره ای که بلافاصله پس از رخداد یک حادثه ناگهانی آغاز گردیده و اقدامات منحصر بفردی را برای تامین نیازهای اساسی بازماندگان حادثه (سرپناه، آب، غذا و...) ایجاد می نماید.

معیشت (livelihood): دربرگیرنده توانمندی ها، دارایی ها (مادی و اجتماعی) و فعالیت های موردنیاز جهت ادامه زندگی است. معیشت پایدار، تمامی استرس ها و شوک های ناشی از حادثه را برطرف و دارایی ها و قابلیت های حال و آینده را حفظ نموده یا ارتقا می بخشد.

معنویت (spirituality): جوهره و اساس زندگی انسان و عقاید و ارزش هایی است که به زندگی او معنا بخشیده و ماهیت مقدس خود را حفظ نموده و درک انسان از خود، خدا، دیگران و جهان را شامل می شود.

توسعه پایدار (sustainable development): توسعه ای که نیازهای فعلی جامعه را بدون به خطر انداختن توانایی نسل های آینده در تامین نیازهایشان برآورده نموده و اساس آن توسعه اجتماعی-فرهنگی، ثبات و آداب سیاسی، رشد اقتصادی و محافظت از موجودات زنده می باشد.

بازسازی (reconstruction): مجموعه اقدامات لازم برای بازگرداندن حداقل امکانات و استانداردهای زیستی به مردم آسیب دیده از یک حادثه است.

پیوستار بازیابی (Recovery continuum): توالی مستقل و همزمان از مجموعه فعالیت هایی که یک جامعه آسیب دیده را به سمت بازیابی موفق پیش می برد و از 3 دوره کوتاه، بلند و میان مدت، تشکیل گردیده است.

سازمان غیر دولتی (non-governmental organization): سازمان غیرانتفاعی که بر اساس علائق و انگیزه های اعضا، افراد و نهادهای وابسته به آن و بدون در نظر گرفتن سود و منفعت خود، به ارائه خدمات می پردازد. این سازمان ها در ساختار وزارت کشور سازمان مردم نهاد نامیده می شوند.

سیاست ها، ارزش ها، اهداف و راهبردهای
برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

سیاست ها، ارزش ها، اهداف و راهبردهای برنامه ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
  - اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
  - اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
  - اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور
- سیاست های کلی برنامه ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :
- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
  - مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
  - بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
  - تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
  - جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
  - بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
  - ادغام برنامه های بازتوانی در فرایندهای جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

بازتوانی جسمی
هدف
بازگرداندن سریع، موثر و حداکثری عملکرد فیزیکی افراد جهت انجام امور روزمره زندگی
راهبردها
<p>(۱) استانداردسازی اقدامات</p> <p>(۲) توسعه منابع انسانی، فنی و مالی خدمات مورد نیاز</p> <p>(۳) گسترش شبکه ارائه خدمات بازتوانی جسمی</p>

بازتوانی روحی-روانی
هدف
کنترل و کاهش بار اختلالات روانشناختی ناشی از حوادث و بازگرداندن شرایط روحی-روانی بازماندگان به شرایط طبیعی
راهنما
<p>(۱) توسعه نظام ارائه خدمات روانشناختی</p> <p>(۲) توسعه و ساماندهی منابع انسانی تخصصی - عمومی</p> <p>(۳) استانداردسازی ارائه خدمات روانی به تفکیک جنسیت، اختلالات و گروههای جمعیتی</p> <p>(۴) ادغام مداخلات سلامت روانی در ارائه خدمات امدادرسانی</p> <p>(۵) تقویت مثبت نگری در جامعه متاثر از حادثه</p>

بازتوانی اجتماعی
هدف
احیا و تقویت ساختار اجتماعی جمعیت متاثر از حوادث طبیعی شامل حفظ و بهبود پیوستگی، انسجام و سرمایه های اجتماعی
راهبردها
<p>۱) تقویت و حمایت از نهادهای حمایت اجتماعی دولتی، عمومی دولتی و خصوصی</p> <p>۲) توسعه شبکه ارائه خدمات مددکاری اجتماعی</p> <p>۳) توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی و خیریه</p> <p>۴) تسریع در شروع مجدد فعالیت های اجتماعی جامعه</p>

بازتوانی معنوی
هدف
حفظ، تامین و ارتقای سلامت معنوی مصدومین
راهنما
<p>(۱) گسترش روحیه صبر و بردباری</p> <p>(۲) تقویت باورهای دینی</p> <p>(۳) استفاده از ارزش دینی</p> <p>(۴) تقویت روحیه نوع دوستی</p>

باز توانی اقتصادی
هدف
توانمندسازی سازی جامعه در احیای مشاغل آسیب دیده ناشی از حوادث طبیعی
راهبردها
<p>۱) توسعه نظام های جبران خسارت اعم از خدمات بیمه ای</p> <p>۲) توسعه سیاست های حمایت اقتصادی از مشاغل آسیب دیده</p> <p>۳) توانمندسازی مهارت های شغلی جامعه آسیب دیده</p> <p>۴) بستر سازی و بهبود وضعیت اشتغال درآمدزا در جامعه آسیب دیده (از طریق سرمایه گذاری مولد و غیره)</p>

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان ها

در طرح جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

بسمه تعالی

شرح وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی وزارت بهداشت برای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی قابل ارایه توسط وزارت بهداشت و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های وزارت بهداشت (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی جسمی در حوادث

طبیعی

- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده وزارت بهداشت در زمان حوادث
- توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از مصدومیت های ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی جسمی مربوطه

- حمایت از تحقیقات مورد نیاز نظام بازتوانی جسمانی در راستای ارتقای این خدمات در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی وزارت بهداشت برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی جسمی (شامل خدمات مراکز ثابت، سیار و برنامه های بلند مدت وزارت بهداشت) در حادثه طبیعی مورد نظر ضمن برقراری نظام ارجاع
- ارایه خدمات بازتوانی جسمی مبتنی بر جامعه با بهره مندی از برنامه های مردم محور
- آموزش و حمایت از بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی و خانواده وی به منظور ادامه ارایه خدمات در منزل

منزل

- برقراری هماهنگی های لازم به منظور ارایه همزمان خدمات سایر ابعاد بازتوانی
- نظارت بر ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی

- تداوم ارایه خدمات به کم توانان و معلولین قبل از بروز حادثه
- مشارکت در مدیریت کمک های انسان دوستانه مرتبط با بازتوانی جسمی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود وزارت بهداشت برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات وزارت بهداشت در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۲- بازتوانی روانی:

• قبل از حادثه:

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی وزارت بهداشت برای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روانی قابل ارایه توسط وزارت بهداشت و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان بهزیستی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده وزارت بهداشت در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای روانی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی مربوطه
- آموزش ارائه دهندگان خدمات سلامت روان در وزارت بهداشت
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز وزارت بهداشت در راستای ارتقای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی وزارت بهداشت برای بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر

- ارایه خدمات بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر ضمن برقراری نظام ارجاع
- مشارکت در شناسایی افراد قربانی خشونت، دارای نیازهای خاص و مبتلا به سوء مصرف مواد و ارایه خدمات بازتوانی روانی به آنان
- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده در ارایه خدمات بازتوانی روانی
- مشارکت در اطلاع رسانی به بازماندگان حادثه
- مشارکت در ارائه خدمات سلامت روان غیر حضوری، شامل خطوط تلفن ثابت شبانه روزی و پایگاه اینترنتی به روز
- همکاری در مشارکت دادن بازماندگان در فرآیندهای تشخیص هویت، تدفین و برگزاری مراسم سوگواری
- تداوم ارائه خدمات سلامت روان مراکز آسیب دیده وزارت بهداشت
- تداوم ارائه خدمات سلامت روان به بیماران مبتلا به اختلالات روان از قبل از حادثه توسط وزارت بهداشت
- ارایه مراقبت های سلامت روان به ارائه دهندگان خدمات
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود وزارت بهداشت برای بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات وزارت بهداشت در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۳ و ۴ و ۵- بازتوانی اجتماعی، معنوی و اقتصادی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی** از سازمان‌های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست‌ها و ارزش‌های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تأکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

بازتوانی جسمی، روانی و معنوی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بازتوانی اجتماعی:

• قبل از حادثه:

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در حمایت از خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در زمان حوادث
- توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اجتماعی در زمان حوادث
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات حمایتی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی به آسیب دیدگان در حادثه طبیعی مورد نظر ابر اساس دستورالعمل تعریف شده در کمیته تخصصی مربوطه

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی اجتماعی شامل اقدامات مردم محور
- هماهنگی جهت ارائه خدمات همزمان سایر ابعاد بازتوانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

باز توانی اقتصادی:

• قبل از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اقتصادی قابل ارایه توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در حمایت از خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در زمان حوادث
- توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اقتصادی در زمان حوادث
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های معیشتی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات حمایتی مربوطه
- توسعه فرهنگ وقف به منظور استفاده در اقدامات بازتوانی حوادث
- حمایت توسعه بیمه مشاغل در برابر حوادث طبیعی
- حمایت از توسعه صندوق های قرض الحسنه ویژه حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی اقتصادی به آسیب دیدگان در حادثه طبیعی مورد نظر از طریق کمک های مالی بلاعوض، وام، آموزش و ارایه مشاوره
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در آموزش و ارائه مشاوره به آسیب دیدگان جهت بازسازی معیشت آسیب دیده در حادثه طبیعی مورد نظر
- حمایت از سرمایه گذاری و راه اندازی مشاغل آسیب دیده و ایجاد مشاغل جدید با اعطای وام، تسهیلات بانکی و معافیت مالیاتی
- بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی معیشتی شامل اقدامات مردم محور
- هماهنگی جهت ارائه خدمات همزمان سایر ابعاد بازتوانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تامین هزینه های ضروری شامل خاک سپاری، مراسم سوگواری و درمان
- حصول اطمینان از تداوم خدمات ارائه خدمات معیشتی به گروه های آسیب پذیر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

بسمه تعالی

شرح وظایف کمیته امداد حضرت امام (ره) در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **کمیته امداد حضرت امام (ره)** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان، زنان سرپرست خانوار، ایتام و مددجویان تحت پوشش نهادهای حمایتی
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و بر اساس برنامه عملیاتی تعریف شده
- برنامه ریزی و اقدام برای تامین هزینه های افراد مورد نیاز تحت پوشش
- مشارکت در جلب کمک های مردمی

۲- بازتوانی روانی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و بر اساس برنامه عملیاتی تعریف شده
- برنامه ریزی و اقدام برای تامین هزینه های افراد مورد نیاز تحت پوشش
- مشارکت در جلب کمک های مردمی

۳- بازتوانی اجتماعی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی کمیته امداد حضرت امام (ره) برای حمایت از بازتوانی اجتماعی افراد تحت پوشش در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط کمیته امداد حضرت امام (ره) و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های کمیته امداد حضرت امام (ره) در حمایت از خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز حمایت از خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده کمیته امداد حضرت امام (ره) در زمان حوادث

- آگاه سازی افراد تحت پوشش در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز کمیته امداد حضرت امام (ره) در راستای حمایت از بازتوانی اجتماعی افراد تحت پوشش در حوادث طبیعی

• **حین و بعد از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی کمیته امداد حضرت امام (ره) برای حمایت از بازتوانی اجتماعی افراد تحت پوشش در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی به آسیب دیدگان تحت پوشش در حادثه طبیعی مورد نظر، از طریق آموزش و تقویت مکانیزم های انطباق و مهارت های اجتماعی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود کمیته امداد حضرت امام (ره) به منظور ارائه مشاوره بازتوانی اجتماعی به افراد تحت پوشش در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در جلب کمک ها و ظرفیت های مردمی
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات کمیته امداد حضرت امام (ره) در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- بازتوانی معنوی:

• **قبل، حین و بعد از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

• **قبل از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی کمیته امداد حضرت امام (ره) برای حمایت از بازتوانی اقتصادی افراد تحت پوشش در حوادث طبیعی

- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اقتصادی قابل ارایه توسط کمیته امداد حضرت امام (ره) و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های کمیته امداد حضرت امام (ره) (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در حمایت از خدمات بازتوانی اقتصادی افراد تحت پوشش در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده کمیته امداد حضرت امام (ره) در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اقتصادی
- مشارکت در آگاه سازی افراد تحت پوشش در خصوص پیشگیری از آسیب های اقتصادی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات حمایتی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز کمیته امداد حضرت امام (ره) در راستای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی کمیته امداد حضرت امام (ره) برای حمایت از بازتوانی اقتصادی افراد تحت پوشش در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی اقتصادی به آسیب دیدگان تحت پوشش در حادثه طبیعی مورد نظر از طریق ارایه ایجاد شغل، کمک های مالی بلاعوض، وام، آموزش و ارایه مشاوره
- اطلاع رسانی به افراد تحت پوشش در خصوص ساز و کارهای موجود کمیته امداد حضرت امام (ره) برای بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در آموزش و ارائه مشاوره به آسیب دیدگان تحت پوشش جهت بازسازی معیشت آسیب دیده در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در تامین هزینه های ضروری افراد تحت پوشش در حادثه مورد نظر مانند خاکسپاری، مراسم سوگواری و درمان
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات معیشتی به گروه های آسیب پذیری تحت پوشش
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات کمیته امداد حضرت امام (ره) در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

بسمه تعالی

شرح وظایف جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی هلال احمر برای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی قابل ارایه توسط هلال احمر و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های هلال احمر (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده هلال احمر در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از مصدومیت های ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی جسمی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز هلال احمر در راستای ارتقای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی هلال احمر برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی جسمی (شامل خدمات مراکز ثابت، سیار و برنامه های بلند مدت جمعیت هلال احمر) در حادثه طبیعی مورد نظر ضمن برقراری نظام ارجاع
- ارایه خدمات بازتوانی جسمی مبتنی بر جامعه با بهره مندی از برنامه های مردم محور
- مشارکت در آموزش و حمایت از بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی و خانواده وی به منظور ادامه ارایه خدمات در منزل (من جمله حمایت های اقتصادی- اجتماعی)
- مشارکت در ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی

- مدیریت کمک های انسان دوستانه مرتبط با بازتوانی جسمی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص سازو کارهای موجود هلال احمر برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی
- مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات هلال احمر در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی
- مربوطه

۲- بازتوانی روانی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی هلال احمر برای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روانی قابل ارایه توسط هلال احمر و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های هلال احمر (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده هلال احمر در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای روانی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی مربوطه
- آموزش ارائه دهندگان خدمات سلامت روان در جمعیت هلال احمر
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز هلال احمر در راستای ارتقای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی هلال احمر برای بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر

- ارایه خدمات بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر ضمن برقراری نظام ارجاع
  - مشارکت در شناسایی افراد قربانی خشونت، دارای نیازهای خاص و مبتلا به سوء مصرف مواد و ارایه خدمات بازتوانی روانی به آنان
  - مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده در ارایه خدمات بازتوانی روانی
  - مشارکت در اطلاع رسانی به بازماندگان حادثه
  - مشارکت در ارائه خدمات سلامت روان غیر حضوری، شامل خطوط تلفن ثابت شبانه روزی و پایگاه اینترنتی به روز
  - همکاری در مشارکت دادن بازماندگان در فرآیندهای تشخیص هویت، تدفین و برگزاری مراسم سوگواری
  - تداوم ارائه خدمات سلامت روان مراکز آسیب دیده وزارت بهداشت
  - تداوم ارائه خدمات سلامت روان به بیماران مبتلا به اختلالات روان از قبل از حادثه توسط هلال احمر
  - ارایه مراقبت های سلامت روان به ارائه دهندگان خدمات
  - اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود هلال احمر برای بازتوانی روانی در حادثه طبیعی
- مورد نظر
- مدیریت کمک های انسان دوستانه مرتبط با بازتوانی روانی
  - پایش و ارزشیابی ارایه خدمات هلال احمر در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی
- مربوطه

۳ و ۴- بازتوانی اجتماعی و معنوی :

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- برنامه ریزی و مدیریت کمک های بشر دوستانه مالی با هماهنگی سازمان مسئول ابعاد بازتوانی

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان بهزیستی جمهوری اسلامی ایران در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **سازمان بهزیستی جمهوری اسلامی ایران** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان بهزیستی برای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی قابل ارایه توسط سازمان بهزیستی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان بهزیستی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی جسمی در حوادث

طبیعی

- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان بهزیستی در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از مصدومیت های ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی

جسمی مربوطه

- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان بهزیستی در راستای ارتقای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان بهزیستی برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه

طبیعی مورد نظر

- ارایه خدمات بازتوانی جسمی (شامل خدمات مراکز ثابت، سیار و برنامه های بلند مدت بهزیستی) در حادثه

طبیعی مورد نظر ضمن برقراری نظام ارجاع

- مشارکت در آموزش و حمایت از بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی و خانواده وی به منظور ادامه

ارایه خدمات در منزل

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان بهزیستی برای بازتوانی جسمی در حادثه

طبیعی مورد نظر

- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان بهزیستی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۲- بازتوانی روانی:

• قبل از حادثه:

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان بهزیستی برای بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روحی-روانی قابل ارایه توسط سازمان بهزیستی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان بهزیستی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان بهزیستی در زمان حوادث
- توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای روحی-روانی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی مربوطه
- آموزش ارائه دهندگان خدمات سلامت روان در سازمان بهزیستی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان بهزیستی در راستای ارتقای بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی روحی-روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان بهزیستی برای بازتوانی روحی-روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی روحی-روانی در حادثه طبیعی مورد نظر ضمن برقراری نظام ارجاع
- شناسایی افراد قربانی خشونت، دارای نیازهای خاص و مبتلا به سوء مصرف مواد و ارایه خدمات بازتوانی روحی-روانی به آنان
- بسیج منابع جامعه آسیب دیده در ارایه خدمات بازتوانی روحی-روانی
- اطلاع رسانی به بازماندگان حادثه
- ارائه خدمات سلامت روان غیر حضوری، شامل خطوط تلفن ثابت شبانه روزی و پایگاه اینترنتی به روز

- مشارکت دادن بازماندگان در فرآیندهای تشخیص هویت، تدفین و برگزاری مراسم سوگواری
- تداوم ارائه خدمات سلامت روان مراکز آسیب دیده سازمان بهزیستی
- تداوم ارائه خدمات سلامت روان به بیماران مبتلا به اختلالات روان از قبل از حادثه تحت پوشش سازمان بهزیستی
- ارائه مراقبت های سلامت روان به ارائه دهندگان خدمات
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان بهزیستی برای بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مدیریت کمک های انسان دوستانه مرتبط با بازتوانی روانی
- پایش و ارزشیابی ارائه خدمات سازمان بهزیستی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارائه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۳- بازتوانی اجتماعی:

• قبل از حادثه:

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان بهزیستی برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارائه توسط سازمان بهزیستی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان بهزیستی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارائه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- تدوین برنامه تداوم ارائه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان بهزیستی در زمان حوادث
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان بهزیستی در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان بهزیستی برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر

- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان بهزیستی برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان بهزیستی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- بازتوانی معنوی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف کارگروه تشکل های مردم نهاد سازمان مدیریت بحران کشور

در برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، کارگروه تشکل های مردم نهاد سازمان مدیریت بحران کشور از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی تشکل های مردم نهاد برای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- همکاری در تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی قابل ارایه توسط تشکل های مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های تشکل های مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز تشکل های مردم نهاد برای ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات در مورد نقش تشکل های مردم نهاد در راستای ارتقای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- مشارکت در ارایه خدمات بازتوانی جسمی مبتنی بر جامعه با بهره مندی از برنامه های مردم محور
- مشارکت در مدیریت کمک های انسان دوستانه مرتبط با بازتوانی جسمی

۲- بازتوانی روانی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی تشکل های مردم نهاد برای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روانی قابل ارایه توسط تشکل های مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های تشکل های مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی

- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز تشکل های مردم نهاد
برای خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی

- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات در مورد نقش تشکل های مردم نهاد در راستای ارتقای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی

• **حین و بعد از حادثه:**

- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده در ارایه خدمات بازتوانی روانی
- مشارکت در مدیریت کمک های انسان دوستانه مرتبط با بازتوانی روانی
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات تشکل های مردم نهاد در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۳- بازتوانی اجتماعی:

• **قبل از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی تشکل های مردم نهاد برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط تشکل های مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های تشکل های مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز تشکل های مردم نهاد برای خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص در امر بازتوانی اجتماعی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی مربوطه
- حمایت از تحقیقات در مورد نقش تشکل های مردم نهاد در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• **حین و بعد از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان های مردم نهاد برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده پس از حادثه طبیعی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود در تشکل های مردم نهاد برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات تشکل های مردم نهاد در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- بازتوانی معنوی:

• **قبل از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی تشکل های مردم نهاد برای بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی معنوی قابل ارایه توسط تشکل های مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های تشکل های مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص در امر بازتوانی معنوی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معنوی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی معنوی مربوطه
- حمایت از تحقیقات در مورد نقش تشکل های مردم نهاد در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان های مردم نهاد برای بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت به منظور شناخت نیازهای معنوی افراد، خانواده ها و جامعه آسیب دیده پیش از حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری جهت بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی معنوی پس از حادثه طبیعی
- مشارکت در ساماندهی تشکل ها و تسهیلات ارایه خدمات معنوی پس از حادثه طبیعی
- هماهنگی و مدیریت ساز و کار ارائه مشاوره های معنوی توسط تشکل های مردم نهاد
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود تشکل های مردم نهاد برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات تشکل های مردم نهاد در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۵- بازتوانی اقتصادی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی تشکل های مردم نهاد برای بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اقتصادی قابل ارایه توسط تشکل های مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های تشکل های مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز تشکل های مردم نهاد در خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص در امر بازتوانی اقتصادی
- مشارکت در تدوین برنامه تداوم ارائه خدمات مراکز آسیب دیده ارائه کننده خدمات بازتوانی اقتصادی

- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معیشتی ناشی از حوادث طبیعی و بیمه های مرتبط

- حمایت از تحقیقات در مورد نقش تشکل های مردم نهاد در راستای ارتقای بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان های مردم نهاد برای بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- نظارت و هدایت تشکل های مردم نهاد در ارایه خدمات بازتوانی اقتصادی به آسیب دیدگان در حادثه طبیعی مورد نظر (اعم از کمک های مالی بلاعوض، وام، آموزش و مشاوره)
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود تشکل های مردم نهاد برای ارائه مشاوره ها و خدمات بازتوانی معیشتی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در مدیریت کمک های بشر دوستانه داخلی و خارجی با سازمان مسئول
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات تشکل های مردم نهاد در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان های مردم نهاد در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **سازمان های مردم نهاد** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

سازمان های مردم نهاد بسته به سابقه و توان تخصصی، در یک یا چند بعد ذیل ضمن هماهنگی با سازمان مسئول مربوطه و کارگروه تشکل های مردم نهاد فعالیت می کنند:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان مردم نهاد برای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی قابل ارایه توسط سازمان مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز سازمان مردم نهاد در خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان مردم نهاد در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از مصدومیت های ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی جسمی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز در راستای ارتقای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در آموزش و حمایت از بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی و خانواده وی به منظور ادامه ارایه خدمات در منزل

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان مردم نهاد برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی
- مشارکت در تامین و جبران هزینه ارائه خدمات (فاز حاد و بلند مدت حوادث)
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات بازتوانی جسمی سازمان های مردم نهاد در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۲- بازتوانی روانی:

• قبل از حادثه:

- مشارکت با سازمان مسئول و و کارگروه تشکل های مردم نهاد در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان مردم نهاد برای بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روحی-روانی قابل ارایه توسط سازمان مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز سازمان مردم نهاد در خدمات بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان مردم نهاد در زمان حوادث
- توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای روحی-روانی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی مربوطه
- آموزش ارائه دهندگان خدمات سلامت روان در سازمان مردم نهاد
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان مردم نهاد در راستای ارتقای بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی روحی-روانی در حادثه طبیعی مورد نظر با هماهنگی سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مردم نهاد برای بازتوانی روحی-روانی در حادثه طبیعی مورد نظر با هماهنگی سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد
- ارایه خدمات بازتوانی روحی-روانی در حادثه طبیعی مورد نظر ضمن برقراری نظام ارجاع
- شناسایی افراد قربانی خشونت، دارای نیازهای خاص و مبتلا به سوء مصرف مواد و ارایه خدمات بازتوانی روحی-روانی به آنان
- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده در ارایه خدمات بازتوانی روانی

- مشارکت در ارائه خدمات سلامت روان غیر حضوری، شامل خطوط تلفن ثابت شبانه روزی و پایگاه اینترنتی به روز
- ارایه مراقبت های سلامت روان به ارائه دهندگان خدمات
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان بهزیستی برای بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات بازتوانی روانی سازمان مردم نهاد در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۳- بازتوانی اجتماعی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی قبل از حادثه
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان مردم نهاد برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی با هماهنگی سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط سازمان مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز سازمان مردم نهاد در خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان مردم نهاد در زمان حوادث
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مردم نهاد برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر با هماهنگی سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان مردم نهاد برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی اجتماعی و اقدامات مردم محور
- مشارکت در ایجاد رسانه محلی
- مشارکت در اجرای برنامه های فرهنگی و مذهبی

- مشارکت در اجرای برنامه های ورزشی در راستای بازتوانی اجتماعی جوانان
- مشارکت در توسعه مراکز تفریحی و تجمعی مردم
- مشارکت در اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان مردم نهاد برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی آرایه خدمات سازمان مردم نهاد در حادثه طبیعی مورد نظر و آرایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- بازتوانی معنوی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مردم نهاد برای بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی با هماهنگی سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی معنوی قابل ارایه توسط سازمان مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص در امر بازتوانی معنوی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معنوی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی معنوی مربوطه
- حمایت از تحقیقات در مورد نقش سازمان مردم نهاد در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مردم نهاد برای بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر با هماهنگی سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد
- مشارکت به منظور شناخت نیازهای معنوی افراد، خانواده ها و جامعه آسیب دیده پس از حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری جهت بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی معنوی پس از حادثه طبیعی
- هماهنگی و مدیریت ساز و کار ارائه مشاوره های معنوی توسط سازمان مردم نهاد

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان مردم نهاد برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی معنوی پایش و ارزشیابی ارائه خدمات سازمان مردم نهاد در حادثه طبیعی مورد نظر و ارائه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه
- مشارکت در ارائه مشاوره های معنوی با تاکید بر تقویت رفاه معنوی و روحیه امیدواری و عزت نفس

۵- بازتوانی اقتصادی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مردم نهاد برای بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی با هماهنگی سازمان مسئول و کارگروه تشکل های مردم نهاد
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اقتصادی قابل ارائه توسط سازمان مردم نهاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مردم نهاد (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارائه خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز سازمان مردم نهاد در خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص در امر بازتوانی اقتصادی
- مشارکت در تدوین برنامه تداوم ارائه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان مردم نهاد ارائه کننده خدمات بازتوانی اقتصادی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معیشتی ناشی از حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات در راستای ارتقای بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مردم نهاد برای بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- نظارت و هدایت سازمان مردم نهاد در ارائه خدمات بازتوانی اقتصادی به آسیب دیدگان در حادثه طبیعی مورد نظر (اعم از کمک های مالی بلاعوض، وام، آموزش و مشاوره)

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان مردم نهاد برای ارائه مشاوره ها و خدمات بازتوانی معیشتی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات تشکل های مردم نهاد در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه
- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی معیشتی و اقدامات مردم محور

بسمه تعالی

سازمان مدیریت بحران کشور

شرح وظایف سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

- قبل از حادثه:

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری و مدیریت مصدومیت های ناشی از حوادث طبیعی

- حین و بعد از حادثه:

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص سازو کارهای موجود دریافت مشاوره ها و خدمات بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر

۲- بازتوانی روانی:

- قبل از حادثه:

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای روانی ناشی از حوادث طبیعی و راهکارهای مقابله با آن

- حین و بعد از حادثه:

- مشارکت در اطلاع رسانی به بازماندگان حادثه
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای دریافت مشاوره های سلامت روان در حادثه طبیعی مورد نظر

۳- بازتوانی اجتماعی:

- قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی قبل از حادثه
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان صدا و سیما برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط سازمان صدا و سیما و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان صدا و سیما (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص

- تدوین برنامه تداوم آرایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان صدا و سیما در زمان حوادث
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و راهکارهای مقابله با آنها
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان صدا و سیما در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• **حین و بعد از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان صدا و سیما برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و آرایه دهندگان خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت با سازمان مسئول به منظور ایجاد رسانه محلی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای دریافت مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی آرایه خدمات سازمان صدا و سیما در حادثه طبیعی مورد نظر و آرایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- بازتوانی معنوی:

• **قبل از حادثه:**

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معنوی ناشی از حوادث طبیعی و راهکار های مبارزه با آن

• **حین و بعد از حادثه:**

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر

۵- بازتوانی اقتصادی:

• **قبل از حادثه:**

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معیشتی ناشی از حوادث طبیعی و بیمه های مرتبط

• **حین و بعد از حادثه:**

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود برای دریافت مشاوره ها و خدمات بازتوانی معیشتی در حادثه طبیعی مورد نظر

بسمه تعالی

شرح وظایف وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری و مدیریت مصدومیت های ناشی از حوادث طبیعی
- آگاه سازی کارکنان آموزش و پرورش و دانش آموزان در خصوص پیشگیری و مدیریت مصدومیت های ناشی از حوادث طبیعی

۲- بازتوانی روانی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای روانی ناشی از حوادث طبیعی
- آگاه سازی کارکنان آموزش و پرورش و دانش آموزان در خصوص پیامدهای روانی ناشی از حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۳- بازتوانی اجتماعی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی قبل از حادثه
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی وزرات آموزش و پرورش برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط وزارت آموزش و پرورش و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های وزرات آموزش و پرورش (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده وزرات آموزش و پرورش در زمان حوادث

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از پیامدهای اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و راهکارهای مقابله با آنها

- حمایت از تحقیقات مورد نیاز وزارت آموزش و پرورش در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی وزارت آموزش و پرورش برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای دریافت مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات وزارت آموزش و پرورش در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴ - باز توانی معنوی:

• قبل از حادثه:

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای معنوی حوادث طبیعی و راهکارهای پیشگیری و مقابله
- آگاه سازی کارکنان آموزش و پرورش و دانش آموزان در خصوص پیامدهای معنوی حوادث طبیعی و راهکارهای پیشگیری و مقابله

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- باز توانی اقتصادی:

• قبل از حادثه:

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای اقتصادی حوادث طبیعی و راهکارهای پیشگیری و مقابله

- آگاه سازی کارکنان آموزش و پرورش و دانش آموزان در خصوص پیامدهای اقتصادی حوادث طبیعی و راهکارهای پیشگیری و مقابله

- **حین و بعد از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان تبلیغات اسلامی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **سازمان تبلیغات اسلامی** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲ و ۳- بازتوانی جسمی، روانی و اجتماعی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۴- بازتوانی معنوی:

• قبل از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان تبلیغات اسلامی برای بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی معنوی قابل ارایه توسط سازمان تبلیغات اسلامی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان تبلیغات اسلامی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص در امر بازتوانی معنوی
- تدوین برنامه ارائه خدمات بازتوانی معنوی مراکز آسیب دیده سازمان تبلیغات اسلامی بعد از حوادث طبیعی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معنوی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی معنوی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان تبلیغات اسلامی در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان تبلیغات اسلامی برای بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- شناخت نیازهای معنوی افراد، خانواده ها و جامعه آسیب دیده پس از حادثه طبیعی مورد نظر
- بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی معنوی پس از حادثه طبیعی

- ساماندهی تشکل ها و تسهیلات معنوی پس از حادثه طبیعی
- ارائه مشاوره های معنوی توسط سازمان تبلیغات اسلامی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان تبلیغات اسلامی برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی آرایه خدمات سازمان تبلیغات اسلامی در حادثه طبیعی مورد نظر و آرایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

ه- بازتوانی اقتصادی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:
- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف دفتر امور مبلغین و مساجد و دفتر تشکل های دینی و مراکز فرهنگی سازمان تبلیغات

اسلامی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **دفتر امور مبلغین و مساجد و دفتر تشکل های دینی و مراکز فرهنگی سازمان تبلیغات اسلامی** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲- بازتوانی جسمی، روانی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۳- بازتوانی اجتماعی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی برای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی در حمایت از خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز حمایت از خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی در زمان حوادث
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی در راستای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی برای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر

- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود در دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات توسط دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- بازتوانی معنوی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی برای بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی معنوی قابل ارایه توسط دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص در امر بازتوانی معنوی
- تدوین برنامه برنامه ارائه مراکز آسیب دیده دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی بعد از حوادث طبیعی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معنوی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی معنوی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی برای بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر

- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت به منظور شناخت نیازهای معنوی افراد، خانواده ها و جامعه آسیب دیده پیش از حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری جهت بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی معنوی پس از حادثه طبیعی
- مشارکت در ساماندهی تشکل ها و تسهیلات معنوی پس از حادثه طبیعی
- مشارکت در ارائه مشاوره های معنوی توسط دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات دفتر امور مبلغین و دفتر امور دینی سازمان تبلیغات اسلامی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۵ - بازتوانی اقتصادی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف حوزه های علمیه در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **حوزه های علمیه** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲ و ۳- بازتوانی جسمی، روانی و اجتماعی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۴- بازتوانی معنوی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی حوزه علمیه برای بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی معنوی قابل ارایه توسط حوزه علمیه و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های حوزه علمیه (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص در امر بازتوانی معنوی
- تدوین برنامه ارائه خدمات معنوی مراکز آسیب دیده حوزه علمیه بعد از حوادث طبیعی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معنوی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی معنوی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز حوزه علمیه در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی حوزه علمیه برای بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت به منظور شناخت نیازهای معنوی افراد، خانواده ها و جامعه آسیب دیده پیش از حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری جهت بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی معنوی پس از حادثه طبیعی

- مشارکت در ساماندهی تشکل ها و تسهیلات معنوی پس از حادثه طبیعی
- مشارکت در ارائه مشاوره های معنوی توسط حوزه علمیه
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود حوزه علمیه برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارائه خدمات بنیاد مستضعفان در حادثه طبیعی مورد نظر و ارائه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

ه- بازتوانی اقتصادی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:
- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲- بازتوانی جسمی، روانی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۳- بازتوانی اجتماعی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی قبل از حادثه
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در زمان حوادث
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از پیامدهای اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و راهکارهای مقابله با آنها
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر

- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- بازتوانی معنوی:

• قبل از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی معنوی قابل ارایه توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص در امر بازتوانی معنوی
- تدوین برنامه ارائه خدمات بازتوانی معنوی مراکز آسیب دیده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بعد از حوادث طبیعی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری در شناخت نیازهای معنوی افراد، خانواده ها و جامعه آسیب دیده پیش از حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در ساماندهی تشکل ها و تسهیلات معنوی پس از حادثه طبیعی
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۵- بازتوانی اقتصادی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف انجمن های تخصصی مددکاری اجتماعی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **انجمن های تخصصی مددکاری اجتماعی** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی انجمن مددکاری برای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی قابل ارایه توسط انجمن مددکاری و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های انجمن مددکاری (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز انجمن مددکاری در راستای ارتقای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- مشارکت در ارزیابی نیازها بعنوان عضو تیم ارزیابی
- مشارکت در برقراری هماهنگی های لازم به منظور ارایه همزمان خدمات سایر ابعاد بازتوانی
- مشارکت در حمایت از بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی و خانواده وی بعنوان عضو تیم درمان
- مشارکت در ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی
- همکاری در تداوم ارایه خدمات به کم توانان و معلولین قبل از بروز حادثه
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات انجمن مددکاری در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۲- بازتوانی روانی:

• قبل از حادثه:

- مشارکت در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- همکاری در تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی انجمن مددکاری برای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روانی قابل ارایه توسط انجمن مددکاری و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه

- ارزیابی نیازها و ظرفیت های انجمن مددکاری (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- همکاری در برنامه ریزی تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز انجمن مددکاری در راستای ارتقای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی

• **حین و بعد از حادثه:**

- ارایه خدمات جامع مددکاری به بازماندگان در راستای جامعیت ارایه خدمات سایر سازمان ها در ابعاد تعریف شده بازتوانی
- اطلاع رسانی به بازماندگان حادثه

۳- بازتوانی اجتماعی:

• **قبل از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی قبل از حادثه
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی انجمن مددکاری برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط انجمن مددکاری و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های انجمن مددکاری (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده انجمن مددکاری در زمان حوادث
- همکاری در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی خدمات بازتوانی اجتماعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی مربوطه
- مستند سازی تجربیات و درس آموخته ها و برگزاری همایش ها و نشست های تخصصی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز انجمن مددکاری در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• **حین و بعد از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی انجمن مددکاری برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات در

حادثه طبیعی مورد نظر

- ارایه خدمات جامع مددکاری به بازماندگان در راستای جامعیت ارایه خدمات سایر سازمان ها در ابعاد

تعریف شده بازتوانی

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود انجمن مددکاری برای دریافت مشاوره و خدمات

بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر

- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات انجمن مددکاری در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته

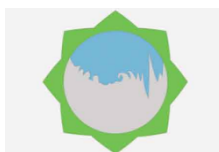
تخصصی مربوطه

۴ و ۵- بازتوانی معنوی و اقتصادی:

• **قبل، حین و بعد از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و بر اساس برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

سازمان مدیریت بحران کشور

شرح وظایف دانشگاه ها و مراکز پژوهشی در جمهوری اسلامی ایران

در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، دانشگاه ها و مراکز پژوهشی در جمهوری اسلامی ایران از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱، ۲، ۳، ۴ و ۵- بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص ابعاد تعریف شده بازتوانی در حوادث طبیعی از طریق دوره های آموزشی کوتاه مدت و رسمی
- ظرفیت سازی محققین ابعاد تعریف شده بازتوانی در حوادث طبیعی از طریق دوره های آموزشی کوتاه مدت و رسمی
- تامین شواهد مورد نیاز سیاستگذاری و برنامه ریزی در ابعاد تعریف شده بازتوانی در حوادث طبیعی از طریق اجرای تحقیقات
- مشارکت در ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان ها و دستگاه ها در ارائه خدمات ابعاد تعریف شده بازتوانی در حوادث طبیعی از طریق اجرای تحقیقات
- مشارکت در تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای ارائه خدمات ابعاد تعریف شده بازتوانی در حوادث طبیعی از طریق اجرای تحقیقات
- مشارکت در ارزیابی ارائه خدمات ابعاد تعریف شده بازتوانی در حوادث طبیعی از طریق اجرای تحقیقات

بسمه تعالی

شرح وظایف شورای اصناف کشور در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **شورای اصناف کشور** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲ و ۳ و ۴- بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی اصناف برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اقتصادی قابل ارایه توسط اصناف و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های اصناف (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در حمایت از خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده اصناف در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اقتصادی در زمان حوادث
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های معیشتی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات حمایتی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز اصناف در راستای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی اصناف برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی اقتصادی به آسیب دیدگان در حادثه طبیعی مورد نظر از طریق ارایه کمک های مالی بلاعوض، وام، آموزش و ارایه مشاوره

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود اصناف برای بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی
مورد نظر
- مشارکت در آموزش و ارائه مشاوره به آسیب دیدگان جهت بازسازی معیشت آسیب دیده در حادثه طبیعی
مورد نظر
- حمایت از سرمایه گذاری و راه اندازی مشاغل آسیب دیده و ایجاد مشاغل جدید با اعطای وام، تسهیلات
بانکی و معافیت مالیاتی
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات اصناف در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی
مربوطه

بسمه تعالی

شرح وظایف بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲- بازتوانی جسمی و روانی:

• قبل از حادثه:

- سیاستگذاری و برنامه ریزی برای جبران هزینه های درمانی با همکاری سازمان های مسئول
- تامین همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای برای بازتوانی در حوادث

طبیعی

- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی قابل ارایه توسط بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی در حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای در راستای ارتقای بازتوانی در حوادث

طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- مشارکت در حمایت از بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی و خانواده وی به منظور ادامه ارایه خدمات در منزل (من جمله حمایت های اقتصادی- اجتماعی)
- مشارکت در تامین و جبران هزینه ارائه خدمات بازتوانی (فاز حاد و بلند مدت حوادث)

۳ و ۴- بازتوانی اجتماعی و معنوی :

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اقتصادی قابل ارایه توسط بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در حمایت از خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای در زمان حوادث
- همکاری در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اقتصادی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بیمه ای مربوطه
- مشارکت در توسعه بیمه مشاغل در برابر حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای در راستای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی اقتصادی به آسیب دیدگان در حادثه طبیعی مورد نظر از طریق ارایه کمک های مالی بلاعوض، وام، آموزش و ارایه مشاوره
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای برای بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در آموزش و ارائه مشاوره به آسیب دیدگان جهت بازسازی معیشت آسیب دیده در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات بیمه مرکزی و سایر مراکز بیمه ای در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

بسمه تعالی

شرح وظایف بانک مرکزی و سایر موسسات مالی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **بانک مرکزی و سایر موسسات مالی** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱، ۲، ۳ و ۴- بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی :

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

- قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی بانک مرکزی و سایر موسسات مالی برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اقتصادی قابل ارایه توسط بانک مرکزی و سایر موسسات مالی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های بانک مرکزی و سایر موسسات مالی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در حمایت از خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده بانک مرکزی و سایر موسسات مالی در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اقتصادی و پیامدهای معیشتی ناشی از حوادث طبیعی
- مشارکت در توسعه صندوق های قرض الحسنه ویژه حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز بانک مرکزی و سایر موسسات مالی در راستای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

- حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی بانک مرکزی و سایر موسسات مالی برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر

- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی اقتصادی به آسیب دیدگان در حادثه طبیعی مورد نظر از طریق ارایه کمک های مالی بلاعوض، وام، آموزش و ارایه مشاوره
- حمایت از سرمایه گذاری و راه اندازی مشاغل آسیب دیده و ایجاد مشاغل جدید با اعطای وام، تسهیلات بانکی و معافیت مالیاتی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود بانک مرکزی و سایر موسسات مالی برای بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در آموزش و ارائه مشاوره به آسیب دیدگان جهت بازسازی معیشت آسیب دیده در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات بانک مرکزی و سایر موسسات مالی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان اوقاف و امور خیریه در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **سازمان اوقاف و امور خیریه** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲ و ۳ و ۴- بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

- قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان اوقاف برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اقتصادی قابل ارایه توسط سازمان اوقاف و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه

- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان اوقاف (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در حمایت از خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان اوقاف در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اقتصادی در زمان حوادث
- مشارکت در آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های معیشتی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات حمایتی مربوطه

- مشارکت در توسعه فرهنگ وقف به منظور استفاده در اقدامات بازتوانی حوادث
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان اوقاف در راستای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

- حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان اوقاف برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر

- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر

- ارایه خدمات بازتوانی اقتصادی به آسیب دیدگان در حادثه طبیعی مورد نظر از طریق ارایه کمک های مالی
بلاعوض، وام، آموزش و ارایه مشاوره
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان اوقاف برای بازتوانی اقتصادی در حادثه
طبیعی مورد نظر
- مشارکت در آموزش و ارائه مشاوره به آسیب دیدگان جهت بازسازی معیشت آسیب دیده در حادثه طبیعی
مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان اوقاف در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته
تخصصی مربوطه

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان تامین اجتماعی جمهوری اسلامی ایران

در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، سازمان تامین اجتماعی جمهوری اسلامی ایران از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان تامین اجتماعی برای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی قابل ارایه توسط سازمان تامین اجتماعی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان تامین اجتماعی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- همکاری به منظور برنامه ریزی در تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان تامین اجتماعی در زمان حوادث
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان تامین اجتماعی در راستای ارتقای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان تامین اجتماعی برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی جسمی (شامل خدمات مراکز ثابت، سیار و برنامه های بلند مدت) در حادثه طبیعی مورد نظر ضمن برقراری نظام ارجاع
- مشارکت در آموزش بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی و خانواده وی به منظور ادامه ارایه خدمات در منزل
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان تامین اجتماعی برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان تامین اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۲- بازتوانی روانی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۳- بازتوانی اجتماعی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۴- بازتوانی معنوی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

- قبل از حادثه:

- توسعه پوشش بیمه تامین اجتماعی

- حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تامین هزینه های درمانی مورد نیاز

بسمه تعالی

شرح وظایف وزارت امور اقتصاد و دارایی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **وزارت امور اقتصاد و دارایی** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲ و ۳ و ۴- بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

- قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی اصناف برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اقتصادی قابل ارایه توسط اصناف و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز اصناف در راستای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

- حین و بعد از حادثه:

- حمایت از سرمایه گذاری و راه اندازی مشاغل آسیب دیده و ایجاد مشاغل جدید با اعطای وام، تسهیلات بانکی و معافیت مالیاتی

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان بسیج جامعه پزشکی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **سازمان بسیج جامعه پزشکی** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان بسیج جامعه پزشکی برای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی قابل ارایه توسط سازمان بسیج جامعه پزشکی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان بسیج جامعه پزشکی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز بسیج جامعه پزشکی در راستای ارتقای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- مشارکت در آموزش و حمایت از بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی و خانواده وی به منظور ادامه ارایه خدمات در منزل
- مشارکت در ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان بسیج جامعه پزشکی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۲- بازتوانی روانی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان بسیج جامعه پزشکی برای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روانی قابل ارایه توسط سازمان بسیج جامعه پزشکی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه

○ ارزیابی نیازها و ظرفیت های بسیج جامعه پزشکی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه

خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی

○ برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی روانی در حوادث

طبیعی

○ حمایت از تحقیقات مورد نیاز بسیج جامعه پزشکی در راستای ارتقای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی

• **حین و بعد از حادثه:**

○ پایش و ارزشیابی ارایه خدمات بسیج جامعه پزشکی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته

تخصصی مربوطه

۳ و ۴ و ۵ - بازتوانی اجتماعی، معنوی و اقتصادی:

• **قبل، حین و بعد از حادثه:**

○ همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف بسیج سازندگی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، بسیج سازندگی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

- قبل از حادثه:

○ همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۲- بازتوانی روانی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

○ همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۳- بازتوانی اجتماعی:

- قبل از حادثه:

○ همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی قبل از حادثه

○ تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی بسیج سازندگی سپاه برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

○ تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط بسیج سازندگی سپاه و

تصویب در کمیته تخصصی مربوطه

○ ارزیابی نیازها و ظرفیت های بسیج سازندگی سپاه (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه

خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

○ مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی

اجتماعی در حوادث طبیعی

○ آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از پیامدهای اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و راهکارهای

مقابله با آنها

○ حمایت از تحقیقات مورد نیاز بسیج سازندگی سپاه در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

- حین و بعد از حادثه:

○ همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر

○ تدوین و تصویب برنامه عملیاتی بسیج سازندگی سپاه برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر

- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات در
حادثه طبیعی مورد نظر
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای دریافت مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه
طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات بسیج سازندگی سپاه در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته
تخصصی مربوطه

۴ و ۵- بازتوانی معنوی و اقتصادی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف کارگروه بیمه، بازسازی و بازتوانی، تامین و توزیع ماشین آلات، آوار برداری ساختمان ها، آتش نشانی، مواد خطرناک و انتقال و تدفین متوفیان سازمان مدیریت بحران کشور در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، کارگروه بیمه، بازسازی و بازتوانی، تامین و توزیع ماشین آلات، آوار برداری ساختمان ها، آتش نشانی، مواد خطرناک و انتقال و تدفین متوفیان سازمان مدیریت بحران کشور از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:
بازتوانی روانی و اقتصادی:

• **قبل از حادثه:**

- مشارکت در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی روانی و اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی کارگروه برای بازتوانی روانی و اقتصادی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روانی و اقتصادی قابل ارایه توسط کارگروه و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه

• **حین و بعد از حادثه:**

- مشارکت در اطلاع رسانی به بازماندگان حادثه
- همکاری در مشارکت دادن بازماندگان در فرآیندهای تشخیص هویت، تدفین و برگزاری مراسم سوگواری
- مشارکت در تامین هزینه های ضروری شامل خاکسپاری، مراسم سوگواری و درمان

بسمه تعالی

شرح وظایف کارگروه مسکن سازمان مدیریت بحران کشور

در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، کارگروه مسکن سازمان مدیریت بحران کشور از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

بازسازی مسکن با کیفیت بعد از هر حادثه طبیعی از ملزومات موفقیت هر برنامه بازتوانی در ابعاد ۵ گانه جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی است. با توجه به اهمیت موضوع، کارگروه مسکن شرح وظایف ذیل را برعهده خواهد داشت:

• قبل از حادثه:

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی کارگروه مسکن با هدف بازتوانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای کارگروه مسکن با هدف بازتوانی در حوادث طبیعی
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های کارگروه مسکن با هدف بازتوانی در حوادث طبیعی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو)
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز کارگروه مسکن با هدف بازتوانی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی مربوطه در حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز کارگروه مسکن با هدف بازتوانی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی کارگروه مسکن با هدف بازتوانی در حادثه مورد نظر
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود کارگروه مسکن با هدف بازتوانی در حادثه مورد نظر
- مشارکت در ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی
- پایش و ارزشیابی ارائه خدمات کارگروه مسکن با هدف بازتوانی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارائه گزارش به کمیته سیاستگذاری بازتوانی در حوادث طبیعی

بسمه تعالی

شرح وظایف بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱، ۲، ۳، ۴ و ۵- بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی در ابعاد تعریف شده در حوادث طبیعی با هدف جمعیت تحت پوشش
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی بنیاد مستضعفان برای بازتوانی در ابعاد تعریف شده در حوادث طبیعی با هدف جمعیت تحت پوشش
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی در ابعاد تعریف شده و قابل ارایه توسط بنیاد مستضعفان و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه با هدف جمعیت تحت پوشش
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان بهزیستی در راستای ارتقای بازتوانی در ابعاد تعریف شده در حوادث طبیعی با هدف جمعیت تحت پوشش

• حین و بعد از حادثه:

- شناسایی افراد تحت پوشش نیازمند خدمات بازتوانی در ابعاد تعریف شده و ایجاد بانک اطلاعاتی مربوطه با هماهنگی سازمان های مسئول
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی جسمی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی روحی-روانی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی اجتماعی جسمی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی معنوی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی اقتصادی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش

بسمه تعالی

شرح وظایف بنیاد شهید و امور ایثارگران در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **بنیاد شهید و امور ایثارگران** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱، ۲، ۳، ۴ و ۵- بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی در ابعاد تعریف شده در حوادث طبیعی با هدف جمعیت تحت پوشش
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی بنیاد برای بازتوانی در ابعاد تعریف شده در حوادث طبیعی با هدف جمعیت تحت پوشش
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی در ابعاد تعریف شده و قابل ارایه توسط بنیاد و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه با هدف جمعیت تحت پوشش
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز بنیاد در راستای ارتقای بازتوانی در ابعاد تعریف شده در حوادث طبیعی با هدف جمعیت تحت پوشش

• حین و بعد از حادثه:

- شناسایی افراد تحت پوشش نیازمند خدمات بازتوانی در ابعاد تعریف شده و ایجاد بانک اطلاعاتی مربوطه با هماهنگی سازمان های مسئول
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی جسمی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی روحی-روانی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی اجتماعی جسمی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی معنوی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش
- مشارکت در تداوم ارائه خدمات بازتوانی اقتصادی به کم توانان و معلولین قبل از حادثه با هدف جمعیت تحت پوشش

بسمه تعالی

شرح وظایف کارگروه آموزش و اطلاع رسانی سازمان مدیریت بحران

در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، کارگروه آموزش و اطلاع رسانی سازمان مدیریت بحران از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

- قبل از حادثه:

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری و مدیریت مصدومیت های ناشی از حوادث طبیعی

- حین و بعد از حادثه:

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص سازو کارهای موجود دریافت مشاوره ها و خدمات بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر

۲- بازتوانی روانی:

- قبل از حادثه:

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای روانی ناشی از حوادث طبیعی و راهکارهای مقابله با آن

- حین و بعد از حادثه:

- مشارکت در اطلاع رسانی به بازماندگان حادثه
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای دریافت مشاوره های سلامت روان در حادثه طبیعی مورد نظر

۳- بازتوانی اجتماعی:

- قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی قبل از حادثه
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی کارگروه آموزش و اطلاع رسانی برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط کارگروه آموزش و اطلاع رسانی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های کارگروه آموزش و اطلاع رسانی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و راهکارهای مقابله با آنها
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز کارگروه آموزش و اطلاع رسانی در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• **حین و بعد از حادثه:**

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی کارگروه آموزش و اطلاع رسانی برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت با سازمان مسئول به منظور ایجاد رسانه محلی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای دریافت مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات کارگروه آموزش و اطلاع رسانی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- **بازتوانی معنوی:**

• **قبل از حادثه:**

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معنوی ناشی از حوادث طبیعی و راهکار های مقابله با آن

• **حین و بعد از حادثه:**

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر

۵- **بازتوانی اقتصادی:**

• **قبل از حادثه:**

- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معیشتی ناشی از حوادث طبیعی و بیمه های مرتبط

- **حین و بعد از حادثه:**

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود برای دریافت مشاوره ها و خدمات بازتوانی

معیشتی در حادثه طبیعی مورد نظر

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان نظام روانشناسی و مشاوره جمهوری اسلامی ایران

در برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **سازمان نظام روانشناسی و مشاوره جمهوری اسلامی ایران** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۲- بازتوانی روانی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان نظام روانشناسی برای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روانی قابل ارایه توسط سازمان نظام روانشناسی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان نظام روانشناسی (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای روانی ناشی از حوادث طبیعی و راهکار های مقابله با آن
- آموزش ارائه دهندگان خدمات سلامت روان در سازمان نظام روانشناسی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان نظام روانشناسی در راستای ارتقای بازتوانی روانی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان نظام روانشناسی برای بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- ارایه خدمات بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر ضمن برقراری نظام ارجاع

- مشارکت در شناسایی افراد قربانی خشونت، دارای نیازهای خاص و مبتلا به سوء مصرف مواد و ارایه خدمات بازتوانی روانی به آنان
- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده در ارایه خدمات بازتوانی روانی، شامل خدمات مردم محور
- مشارکت در اطلاع رسانی به بازماندگان حادثه
- مشارکت در ارائه خدمات سلامت روان غیر حضوری، شامل خطوط تلفن ثابت شبانه روزی و پایگاه اینترنتی به روز
- همکاری در مشارکت دادن بازماندگان در فرآیندهای تشخیص هویت، تدفین و برگزاری مراسم سوگواری
- تداوم ارائه خدمات سلامت روان مراکز آسیب دیده سازمان نظام روانشناسی
- تداوم ارائه خدمات سلامت روان به بیماران مبتلا به اختلالات روان از قبل از حادثه توسط سازمان نظام روانشناسی
- ارایه مراقبت های سلامت روان به ارائه دهندگان خدمات
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان نظام روانشناسی برای بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان نظام روانشناسی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۳ و ۴ و ۵- بازتوانی اجتماعی، معنوی و اقتصادی :

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف نیروی انتظامی در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **نیروی انتظامی** از سازمان‌های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست‌ها و ارزش‌های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تأکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲- بازتوانی جسمی، روانی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۳- بازتوانی اجتماعی:

- قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی نیروی انتظامی برای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط نیروی انتظامی و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های نیروی انتظامی در حمایت از خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز حمایت از خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده نیروی انتظامی در زمان حوادث
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز نیروی انتظامی در راستای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

- حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی نیروی انتظامی برای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در تامین امنیت، ثبات و اعتماد سازی در جامعه به دنبال حادثه طبیعی مورد نظر

- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود در نیروی انتظامی برای ارائه مشاوره های اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارائه خدمات نیروی انتظامی در حادثه طبیعی مورد نظر و ارائه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴ و ۵ - بازتوانی معنوی و اقتصادی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران

در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی و نظارت بر روند آن
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان مدیریت بحران شهر تهران برای بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- همکاری در تصویب دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی در کمیته تخصصی مربوطه
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مدیریت بحران شهر تهران (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی جسمی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از مصدومیت های ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی جسمی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز نظام بازتوانی جسمانی در راستای ارتقای این خدمات در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر و نظارت بر روند آن
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مدیریت بحران شهر تهران برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- نظارت بر ارایه خدمات بازتوانی جسمی (شامل خدمات مراکز ثابت، سیار و برنامه های بلند مدت سازمان مسئول) در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ارایه خدمات بازتوانی جسمی مبتنی بر جامعه با بهره مندی از برنامه های مردم محور

- آموزش و حمایت از بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی و خانواده وی به منظور ادامه ارایه خدمات در منزل
- نظارت بر برقراری هماهنگی های لازم به منظور ارایه همزمان خدمات سایر ابعاد بازتوانی
- نظارت بر ایجاد تغییرات انطباقی در محل سکونت و کار بیمار نیازمند به خدمات بازتوانی جسمی
- نظارت بر تداوم ارایه خدمات به کم توانان و معلولین قبل از بروز حادثه
- مشارکت در مدیریت کمک های انسان دوستانه مرتبط با بازتوانی جسمی
- همکاری در اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان مسئول برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری در پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان مسئول در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۲- بازتوانی روانی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی و نظارت بر روند آن
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان مدیریت بحران شهر تهران برای بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- همکاری در تصویب دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی روانی در کمیته تخصصی مربوطه
- همکاری با سازمان مسئول به منظور ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مدیریت بحران شهر تهران (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول در برنامه ریزی برای تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی روانی در حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامدهای روحی-روانی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز در راستای ارتقای بازتوانی روحی-روانی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی روحی-روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مدیریت بحران شهر تهران برای بازتوانی روحی-روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- نظارت بر ارایه خدمات بازتوانی روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول به منظور شناسایی افراد قربانی خشونت، دارای نیازهای خاص و مبتلا به سوء مصرف مواد و ارایه خدمات بازتوانی روحی-روانی به آنان
- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده در ارایه خدمات بازتوانی روحی-روانی
- همکاری به منظور اطلاع رسانی به بازماندگان حادثه
- نظارت بر ارائه خدمات سلامت روان غیر حضوری توسط سازمان مسئول، شامل خطوط تلفن ثابت شبانه روزی و پایگاه اینترنتی به روز
- مشارکت دادن بازماندگان در فرآیندهای تشخیص هویت، تدفین و برگزاری مراسم سوگواری
- نظارت بر تداوم ارائه خدمات سلامت روان مراکز آسیب دیده سازمان مسئول
- نظارت تداوم ارائه خدمات سلامت روان به بیماران مبتلا به اختلالات روان از قبل از حادثه تحت پوشش سازمان بهزیستی
- نظارت بر ارایه مراقبت های سلامت روان به ارائه دهندگان خدمات
- همکاری در اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان مسئول برای بازتوانی روحی-روانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در مدیریت کمک های انسان دوستانه مرتبط با بازتوانی روانی
- همکاری در پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان مسئول در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۳ - بازتوانی اجتماعی:

• قبل از حادثه:

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان مدیریت بحران شهر تهران برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط سازمان مدیریت بحران شهر تهران و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مدیریت بحران شهر تهران (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان مدیریت بحران شهر تهران در زمان حوادث
- توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان مدیریت بحران شهر تهران در راستای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مدیریت بحران شهر تهران برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی اجتماعی (شامل اقدامات مردم محور و تشکیل گروه های داوطلب اجتماعی با تاکید بر فعالیت های گروهی)
- تامین امنیت، ثبات و اعتماد سازی در جامعه
- ایجاد رسانه محلی
- اجرای برنامه های فرهنگی و مذهبی
- اجرای برنامه های ورزشی
- توسعه مراکز تفریحی و تجمعی مردم
- مدیریت کمک های انسان دوستانه مرتبط با بازتوانی اجتماعی
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان مدیریت بحران شهر تهران برای دریافت مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان مدیریت بحران شهر تهران در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- بازتوانی معنوی:

• قبل از حادثه:

- همکاری در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی نظارت بر روند آن
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مدیریت بحران شهر تهران برای بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- همکاری در تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی معنوی قابل ارایه توسط سازمان مسئول و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- همکاری در ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مسئول (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- همکاری در تدوین برنامه ارائه خدمات بازتوانی معنوی مراکز آسیب دیده سازمان مسئول بعد از حوادث طبیعی
- همکاری با سازمان مسئول در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی معنوی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیامد های معنوی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی معنوی مربوطه
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان تبلیغات اسلامی در راستای ارتقای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مدیریت بحران شهر تهران برای بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- شناخت نیازهای معنوی افراد، خانواده ها و جامعه آسیب دیده پس از حادثه طبیعی مورد نظر
- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی معنوی پس از حادثه طبیعی و نظارت بر روند آن
- مشارکت در ساماندهی تشکل ها و تسهیلات معنوی پس از حادثه طبیعی و نظارت بر روند آن

- همکاری در اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود سازمان مسئول برای ارائه مشاوره و خدمات بازتوانی معنوی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری در پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان مسئول در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۵- بازتوانی اقتصادی:

• قبل از حادثه:

- همکاری در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی و نظارت بر روند آن
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی سازمان مدیریت شهر تهران برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- همکاری در تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اقتصادی قابل ارایه توسط سازمان مسئول و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- همکاری در ارزیابی نیازها و ظرفیت های سازمان مسئول (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در حمایت از خدمات بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی
- مشارکت در تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده سازمان مسئول در زمان حوادث
- مشارکت در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اقتصادی در زمان حوادث
- همکاری در آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های معیشتی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات حمایتی مربوطه
- حمایت از توسعه فرهنگ وقف به منظور استفاده در اقدامات بازتوانی حوادث
- حمایت از توسعه بیمه مشاغل در برابر حوادث طبیعی
- حمایت از توسعه صندوق های قرض الحسنه ویژه حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز سازمان مدیریت شهر تهران در راستای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی سازمان مدیریت شهر تهران برای حمایت از بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر

- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد نیازمند و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری در اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود همکاری با سازمان مدیریت شهر تهران برای بازتوانی اقتصادی در حادثه طبیعی مورد نظر
- نظارت بر آموزش و ارائه مشاوره به آسیب دیدگان جهت بازسازی معیشت آسیب دیده در حادثه طبیعی مورد نظر
- حمایت از سرمایه گذاری و راه اندازی مشاغل آسیب دیده و ایجاد مشاغل جدید با اعطای وام، تسهیلات بانکی و معافیت مالیاتی
- مشارکت در بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی معیشتی شامل اقدامات مردم محور
- هماهنگی جهت ارائه خدمات همزمان سایر ابعاد بازتوانی در حادثه طبیعی مورد نظر
- نظارت بر تداوم خدمات ارائه خدمات معیشتی به گروه های آسیب پذیر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات سازمان مسئول در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

بسمه تعالی

شرح وظایف ستاد مبارزه با مواد مخدر در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **ستاد مبارزه با مواد مخدر** از سازمان‌های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست‌ها و ارزش‌های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تأکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲- بازتوانی جسمی و روانی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی افراد مبتلا به سوء مصرف مواد در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی ستاد مبارزه با مواد مخدر برای بازتوانی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی جسمی قابل ارایه توسط ستاد مبارزه با مواد مخدر و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های ستاد مبارزه با مواد مخدر (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی در حوادث طبیعی
- همکاری به منظور برنامه ریزی در تامین لوازم و ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز خدمات بازتوانی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی افراد مبتلا به سوء مصرف مواد در حوادث طبیعی
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز ستاد مبارزه با مواد مخدر در راستای ارتقای بازتوانی افراد مبتلا به سوء مصرف مواد در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی افراد مبتلا به سوء مصرف مواد در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی ستاد مبارزه با مواد مخدر برای بازتوانی جسمی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان های مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع افراد مبتلا به سوء مصرف مواد و منابع ارایه خدمات سایر سازمان ها در حادثه طبیعی مورد نظر
- اطلاع رسانی در خصوص ساز و کارهای موجود ستاد مبارزه با مواد مخدر برای بازتوانی افراد مبتلا به سوء مصرف مواد در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات ستاد مبارزه با مواد مخدر در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته های تخصصی مربوطه

۳- بازتوانی اجتماعی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

○ همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۴- بازتوانی معنوی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

○ همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

○ همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف سازمان شهرداری ها در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **سازمان شهرداری ها** از سازمان های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست ها و ارزش های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروه های آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱- بازتوانی جسمی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۲- بازتوانی روانی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۳- بازتوانی اجتماعی:

- قبل از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط شهرداری ها در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی شهرداری ها برای بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط شهرداری ها و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های شهرداری ها (شامل نیازهای عملیاتی مبتنی بر سناریو) در ارایه خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده شهرداری ها در زمان حوادث
- همکاری در توسعه سازمان های مردم نهاد تخصصی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط شهرداری ها
- حمایت از تحقیقات مورد نیاز شهرداری ها در راستای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

- حین و بعد از حادثه:

- تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی شهرداری ها در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی شهرداری ها برای بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و ارایه دهندگان خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر

- بسیج منابع جامعه آسیب دیده به منظور مشارکت در بازتوانی اجتماعی (شامل اقدامات مردم محور و تشکیل گروه های داوطلب اجتماعی با تاکید بر فعالیت های گروهی)
- مشارکت در اعتماد سازی در سطح جامعه
- ایجاد رسانه محلی
- اجرای برنامه های فرهنگی و مذهبی
- اجرای برنامه های ورزشی
- توسعه مراکز تفریحی و تجمعی مردم
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص ساز و کارهای موجود شهرداری ها برای دریافت مشاوره و خدمات بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی آرایه خدمات شهرداری ها در حادثه طبیعی مورد نظر و آرایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴- بازتوانی معنوی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۵- بازتوانی اقتصادی:

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

بسمه تعالی

شرح وظایف وزارت ورزش و جوانان در برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی

در راستای تدوین برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی کشور توسط معاونت بازسازی و بازتوانی سازمان مدیریت بحران کشور و تصویب آن در شورای عالی مدیریت بحران، مقرر است این برنامه در ابعاد ۵ گانه بازتوانی جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی (ضمن توجه به ارتباط مفهومی و کارکردی ابعاد فوق با یکدیگر) در سطح کشور به مرحله اجرا گذارده شود.

بر اساس تحلیل ذینفعان برنامه، **وزارت ورزش و جوانان** از سازمان‌های بسیار موثر در اجرای موفق برنامه بوده و بر اساس احصای کارکردهای برنامه، شرح وظایف زیر را بر عهده خواهد داشت. بدیهی است در کلیه مراحل تدوین، اجرا و ارزشیابی وظایف مربوطه، سیاست‌ها و ارزش‌های مصوب برنامه ملی (به شرح ذیل) مورد تاکید ویژه قرار خواهند گرفت.

سیاست ها:

در راستای سیاست های اجرایی سازمان مدیریت بحران کشور شامل :

- اجرایی نمودن سیاست های مصوب مقام معظم رهبری در امر پیشگیری و کاهش خطرات ناشی از حوادث
- اجرایی نمودن سیاست های برنامه ۵ ساله توسعه در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن سیاست های سند چشم انداز ۲۰ ساله توسعه کشور در امر بازتوانی
- اجرایی نمودن خط مشی ها و سیاست های اجرایی مصوب در قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

سیاست های کلی برنامه جامع ملی بازتوانی حوادث طبیعی در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از :

- مدیریت یکپارچه و جامع بازتوانی در تمامی سطوح
- مدیریت دانش بازتوانی مبتنی بر شواهد علمی و فناوری روزآمد بومی
- بهره مندی از ظرفیت های فرهنگی، ملی و مذهبی
- تاکید بر گروههای آسیب پذیر شامل سالمندان، معلولین، کودکان و زنان
- جامعه محور بودن برنامه ها و اقدامات بازتوانی به منظور بهره مندی از ظرفیت های مردمی
- بازتوانی جامع در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی و اقتصادی در راستای توسعه پایدار
- ادغام برنامه های بازتوانی حوادث طبیعی در برنامه های جاری سازمان ها و دستگاه ها

ارزش ها:

برنامه جامع ملی بازتوانی در حوادث طبیعی جمهوری اسلامی ایران بر ارزش های ذیل استوار است و هدف گذاری و عملیاتی

نمودن برنامه ها با عنایت به ارزش های ذیل انجام می گیرند:

- عمل به مفاهیم و ارزش های دینی و قرآنی
- توجه به کرامت و شان انسانی
- استقلال و عزت جمهوری اسلامی
- عدالت محوری

شرح وظایف:

۱ و ۲- بازتوانی جسمی و روانی:

• قبل، حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده

۳- بازتوانی اجتماعی:

• قبل از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی آمادگی بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی آمادگی وزارت ورزش و جوانان برای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- تدوین دستورالعمل ها و استانداردهای خدمات حمایت از بازتوانی اجتماعی قابل ارایه توسط وزارت ورزش و جوانان و تصویب در کمیته تخصصی مربوطه
- ارزیابی نیازها و ظرفیت های وزارت ورزش و جوانان در حمایت از خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- برنامه ریزی برای تامین ملزومات و توسعه زیرساختی مورد نیاز حمایت از خدمات بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی
- مشارکت در ظرفیت سازی نیروی انسانی متخصص
- تدوین برنامه تداوم ارایه خدمات مراکز آسیب دیده وزارت ورزش و جوانان در زمان حوادث
- آگاه سازی عمومی در خصوص پیشگیری از آسیب های اجتماعی ناشی از حوادث طبیعی و خدمات بازتوانی اجتماعی مربوطه

- حمایت از تحقیقات مورد نیاز وزارت ورزش و جوانان در راستای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حوادث طبیعی

• حین و بعد از حادثه:

- همکاری با سازمان مسئول در تدوین برنامه عملیاتی بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی وزارت ورزش و جوانان برای حمایت از بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- همکاری با سازمان مسئول در ایجاد بانک اطلاعاتی جامع گروه های هدف و منابع ارایه خدمات در حادثه طبیعی مورد نظر

- مشارکت در اجرای برنامه های ورزشی در راستای بازتوانی اجتماعی جوانان
- اطلاع رسانی همگانی در خصوص سازو کارهای موجود وزارت ورزش و جوانان به منظور دریافت مشاوره بازتوانی اجتماعی در حادثه طبیعی مورد نظر
- پایش و ارزشیابی ارایه خدمات وزارت ورزش و جوانان در حادثه طبیعی مورد نظر و ارایه گزارش به کمیته تخصصی مربوطه

۴ و ۵- بازتوانی معنوی و اقتصادی:

- قبل، حین و بعد از حادثه:
- همکاری با سازمان مسئول در صورت نیاز و در قالب برنامه عملیاتی تعریف شده